

MİSYONERLİK

OĞUZ ÇETİNOĞLU

BİLGEOĞUZ®

MİSYONERLİK

Oğuz Çetinoğlu

Yayın No: 1569

Genel Yayın Yönetmeni

Genel Koordinatör

Editör

Kapak Tasarım

Mizanpaj

ISBN

Yayıncı Sertifika No

Baskı Tarihi

Matbaa Sertifika No

Baskı Cilt

Oğuzhan Cengiz

Oğuzalp Cengiz

Mehmet Hâlistin Kukul

Ercan Portakal

Mehmet İlhan Kaya

978-625-6062-02-3

40518

İstanbul, 2024

45501

Lord Matbaacılık

Davutpaşa Emintaş Matbaacılar

Sitesi No: 101/430

Topkapı-İstanbul

BİLGEOĞUZ®

 Alemdar Mah. Molla Fenari Sk. 35/B
34110 Cağaloğlu-İstanbul

 0212 527 33 65
0212 527 33 64 (Faks)

 www.bilgeoguz.com

 bilgekitap@gmail.com

 0553 129 86 86

 bilgeoguzyayinlari

 bilgeoguzkitap

 bilgeoguzkitap

Bu kitabın yayın hakkı, yazarıyla yapılan sözleşme gereği Bilgeoğuz Yayınları'na aittir. **Kitabın hukuki sorumluluğu yazarına aittir. Kitapta yer alan fikir ve önermeler yayınevine yasal bir sorumluluk doğurmaz.** Kaynak gösterilmeden kitaptan alıntı yapılamaz. Yazarın yazılı izni olmaksızın radyo ve televizyona uyarlanamaz. Oyun, CD ya da manyetik bant haline getirilemez, fotokopi ya da herhangi bir yöntemle çoğaltılamaz.

MİSYONERLİK

OĞUZ ÇETİNOĞLU

BİLGEOĞUZ®

OĞUZ ÇETİNOĞLU

28 Kasım 1938 tarihinde Bafra'da doğdu. İlk ve ortaokulu doğduğu şehirde bitirdikten sonra Ankara Ticâret Lisesi ve Ankara İktisâdi ve Ticârî İlimler Akademisi'nde okudu.

İş hayatına Ankara'da muhasebeci olarak başladı. Ankara ve Karabük'te: muhasebeci, mâlîmûşâvir ve profesyonel yönetici olarak devam etti. İstanbul'da demir ticâreti ile meşgul oldu.

SSCB'nin dağılmasından sonra Türk cumhuriyetlerinde sanayi yatırımları gerçekleştirmek üzere çok ortaklı şirket kurdu. Şirketin Murahhas âzâsı olarak Azerbaycan'da ve Kırım'da tesis kurdu. 2000 yılında işlerini tasfiye etti.

İş hayatı ile birlikte yazı hayatı da devam etti. İlk yazısı 1954 yılında Bafra'da yayımlanmakta olan Bafra Haber Gazetesi'nde başmakale olarak yer aldı. Sonraki yıllarda İlhan Egemen Darendeliolu'nun Toprak Dergisinde, Son Havadis, Ter-cüman, Dünya ve Kırım'da yayımlanan Kırım Sadâsı gazetelerinde, Türk Ocakları Genel Merkezi'nin yayımladığı Türk Yurdu Dergisi'nde yazdı. İslâm, Kadın ve Aile Yörünge, Ufuk, Emelimiz Kınım, Papatya, Târih ve Düşünce, Yeni Düşünce, Yeni Hafta, Sağduyu, Orkun, Kalgay, Bahçesaray, Türk Dünyası/Târih ve Kültür, Antalya'da yayımlanan Nevzuhur, Kayseri'de yayımlanan Erciyes ve Yeniden Diriliş, Tokat'ta yayımlanan Kümbet, Kahramanmaraş'ta yayımlanan Alkış dergilerinde imzasına rastlanmaktadır. Akra FM radyosunda haftanın olayları üzerine yorumları oldu.

1990-2000 yılları arasında (haftada bir gün) Zaman Gazetesi'nde köşe yazıları yazdı. Hâlen Önce Vatan Gazetesi'nde yazmaktadır.

Çetinolu; Türk Ocağı, Aydınlar Ocağı, ESKADER/Edebiyat, Sanat ve Kültür Araştırmacıları Derneği ve İLESAM/Türkiye İlim ve Edebiyat Eseri Sâhipleri Meslek Birliği üyesidir.

Yayımlanmış Kitapları

1- *Kültür Zenginliklerimiz* (2006) 2- Dört ciltte 4.000 sayfalık *Kronolojik Târih Ansiklopedisi* (2008 ve 2012), 3- *Târih Sözlüğü* (2009), 4- *Okyanusa Açılan Kapılar/Tefekkür Mayası Raporajlar* (2009), 5- *Altaylardan Hıra'ya Türk-İslâm Dostluğu* (2012 ve 2013), 6- *Bilenlerin Dilinden Irak Türkleri* (2012), 7- *Türkler Nasıl ve Niçin Müslüman Oldu?* (2013), 8- *Türkmennâme/İrak Türkleri Hakkında Bilmek İplediğimiz Her Şey* (2013), 9- *Türklerin Muhtesem Târîhi* (Nisan 2014 ve Nisan 2015), 10- *115 Soruda Türk İslâm-Âlimi Mâtürîdî* (Röportaj) (2015), 11- *Cihad-Gazi-Şehid* (2015), 12- *Yavuz Bülent Bâkiler Kitabı* (2016 Mehmet Şâdi Polat ile birlikte), 13- *Her Yönüyle Kâzım Karabekir* (2017 Mehmet Şâdi Polat ile birlikte) 14- *Dil ve Edebiyat Dergisi/İlk 100 Sayı Bibliyografyası* (2017 Mehmet Şâdi Polat ile birlikte) 15- *Büyük Türk İslâm Âlimi Sevahî* (2018), 16- *Âyetler ve Hadisler Rehberliğinde Kutadgu Bilig'den Seçmeler* (2018), 17- *Edib Ahmed Yükneki ve Atebetü'l-Hakâyık* (2018), 18- *Büyük Türk İslâm Âlimi Mâtürîdî* (2019), 19- *Kâşgarlı Mahmud ve DivânıLugâti'l-Türk* (2019), 20- *Duâ/Huzura Açılan Kapılar* (2019), 21- *Ses Bayrağımız Türkçe* (2020), 22- *Mutasavvif ve Halk Filozofu Nasreddin Hoca* (2020), 23- *Hacı Bayram-ı Velî* (2021), 24- *Hz. Ali ve Aleülîk* (2021), 25- *Ahî Evran, Ahîlik, Fütüvvet ve Fütüvvetnâmeler* (2021), 26- *Dilimizdeki Dikenler* (Yavuz Bülent Bâkiler ile birlikte) (2021). 27- *Hoca Ahmed Yesevî ve Yesevîlik* (2021), 28- *Ahmet Kabaklı/Hayati, Fikirleri, Eserleri* (2022). 29- *Türk Dünyası Destanları* (2022). 30- *Şeyhülislâm Ebüssuûd Efendi ve Kur'an-ı Kerim Tefsiri: İrsâdî'l-Alhî's- Selîm*, 31- *Aşık Veysel: Hayati, Şahsiyeti Fikirleri ve Şiirleri* (2023), 32- *Kaygusuz Abdal: Hayati, Düşünceleri ve Eserleri* (2023), 33- *Seçkinlerden Bir Seçkin: Hulâsi Çetinoluğu* (2023), *İbnilemin Mahmud Kemal İnal*, Mehmet Şâdi Polat ile birlikte (2024).

Kitapları yayımlayan yayınevleri: 10- Yesevî Yayıncılık, 12- ve 26- Yakın Plan Yayınları, 13- ve 30- Boğaziçi Yayınları, 14- Dil ve Edebiyat Dergisi, 28- Türk Edebiyatı Vakfı Yayınları, diğer kitaplar Bilgeoğuz Yayınları tarafından yayımlanmıştır.

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜRLER	9
TAKDİM	11
GİRİŞ.....	13
DİN NEDİR?	15
DİNLER	19
MİSYON, MİSYONER VE MİSYONERLİK	21
Misyonerlik Dönemleri	24
MİSYONERLİĞİN ORTAYA ÇIKIŞI VE GELİŞMESİ	30
HIRİSTİYANLIĞIN MİSYONERLER TARAFINDAN DÜNYÂYA YAYILMASI	33
MİSYONERLİK VE TEBLİĞ	38
MİSYONER DİNLER.....	43
Hıristiyanlık ve Misyonerlik	46
MİSYONERLERİN ÇALIŞMA METODU.....	48
Misyonerlerin Hedefleri	53
Günümüz Hıristiyan Misyonerliği ve Çalışma Metodu.....	57
Ülkelerine ve Yurdumuza Yönelik Misyonerlik Faaliyetlerinde Kullanılan Usûller	61
Misyonerlik Projesinin Asıl Hedefi Siyâsîdir	62
İslâm Ülkelerine Yönelik Misyonerlik Faaliyetleri	65
Hindistan'da Misyonerler.....	68
Misyonerlerin Osmanlı Topraklarına Geliş Gayeleri.....	69
Osmanlı Cihan Devleti'nde Misyonerlik.....	70
Misyonerlik Faaliyetlerine Karşı Alınacak Tedbirler.....	76

Misyonerlik ve Türkler	79
Orta Asya Türk Toplumlarında Misyonerlik Faaliyetleri.....	80
TÜRKİYE'DE MİSYONERLİK FAALİYETLERİ	84
Misyonerlik Açısından Osmanlı-Amerika Münâsebeleri.....	87
İslâmiyet'e Karşı Zararlı Dînî Akımlar	90
Misyonerlerin Eğitim Alanındaki Çalışmaları	91
Misyonerlerin Yalanları.....	92
Osmanlı Devleti'nde Misyoner Okulları.....	93
İstanbul Robert Koleji – 1863.....	95
Tarsus Amerikan Koleji: Mersin – 1876.....	96
Fırat Koleji: Harput – 1878	97
Anadolu Koleji: Merzifon – 1886	98
Okulların ve Misyonerlerin Maddî Kaynakları	99
Günümüzde Misyonerlik Faaliyetleri	99
MİSYONER GRUPLARI	101
Adventistler	102
Bahailer	103
Baptistler ve Baptizm	103
Barış Gönüllüleri	105
Diyalog Misyonerliği.....	108
Dominikenler	111
Evanjelizm.....	113
Lüteryenler.....	116
Metodistler	117
Mooncular.....	117
Mormonlar.....	119
Oryantalistler/Oryantalizm Misyonerliği.....	123
Ortodokslar	125
Ortodoks Misyonerliği.....	126
Pontusçular.....	130
Presbiteryenler.....	132
Radyo, Televizyon ve İnternette Misyonerlik.....	133
Misyonerlik ve Sekülerizm	136

DİL MESELEMİZ VE YERLİ MİSYONERLER.....	138
Soros Vakfı	144
Yehova Şâhitleri	145
MİSYONER FAALİYETLERİNİN NETİCELERİ	148
AMERİKALILARIN ORTADOĞU'DAKİ FAALİYETLERİ VE OKULLARI.....	151
UMÛMÎ OLARAK NETİCE	157
BİTİRİRKEN.....	159
SEÇİLMİŞ MAKALELER	163
SÂMİHA AYVERDİ: Misyonerlik Karşısında Türkiye	165
AYTEN SEZER ARIĞ: Misyonerlik Faaliyetleri	174
İBRAHİM HAKAN GÖVER: Misyoner Okullarına Sosyolojik Bir Bakış	186
RAUF TAMER: Hıristiyan Casuslar.....	201
AÇIKLAMALAR.....	205
FAYDALANILAN KAYNAKLAR.....	241

TEŞEKKÜRLER

Değerli okuyucularım anlayacaktır: Bu kitap telif eser değildir.

Çok sayıda değişik eserler taranarak hazırlanmış,
yorumlarla ve ilâvelerle meydana getirilmiştir.

Eserlerinden, makalelerinden ve tezlerinden faydalandığım,
isimleri '*Faydalanılan Eserler*' başlığı altında verilen muhterem ilim
insanlarına,

Prof. Dr. **Ömer Fâruk Harman** (1950-2021) Merhum'a
Bütün çalışmalarında olduğu gibi bu kitabın hazırlanmasında da
bilgi ve belge teminindeki desteği dolayısıyla

Araştırmacı Yazar **Mehmet Şâdi Polat** Dostum'a ve **Ali
Altunterim** Kardeşim'e

Katkıları sebebiyle Kubbealtı Vakfı İdâre Müdürü **İdris Alhanlıoğlu**
Beyefendi'ye,

Takdim yazısını lütfeden değerli ilim adamı ve yazar Dr. **Ahmet Uçar**
Üstadımıza,

Kitabın editörlüğünü yapan, tashih işlemlerini gerçekleştiren
Değerli Yazar ve Şâir

Mehmet Hâlistin Kukul Beyefendi'ye,

Eseri yayımlayan Bilgeoğuz Yayınları Sâhibi Tecrübeli Nâşir

Oğuzhan Cengiz Ülküdaşıma,

her kitabımda olduğu gibi bu çalışmamda da

kendisine ayırmam gereken zamanları en aza indirmiş olmamı
anlayışla karşılayan ve bir an önce bitmesi için duâlarıyla destek veren
gönlümün sultanı 56 yıllık eşim

Semra Çetinoğlu'na

Kalbî teşekkürlerimi sunarım.

Minnettarım.

TAKDİM

Türk târihi ve özellikle de Anadolu ve Rumeli coğrafyası; –Ahmed Yesevîlerin yolunda– acıyı bala döndüren, çilelerle pişmiş, zoru kolay eyleyen, mütefekkir, mütebahhir, mümtaz, şuurlu, kısacası alperenliği şahsında hayata geçirmiş; çalışkan, gayretli, tâvîzsiz ve uyanık evlatlarıyla, gönül erleriyle bizim neslin ve evlâtlarımızın yolunu ve ruhunu aydınlatmakta, bizler için birer iftihar vesilesi olarak; Ahmed Midhat Efendi gibi çok farklı alanlarda, İsmail Gaspıralı gibi idealleri peşinde, bitme/tükenme bilmez bir azimle gayret etmekte, hepsi de millî ve manevî meselelerde kafa yorup, dikkatli, titiz ve ruh kökümüze bağlı bir üslûpla bizleri daha çok çalışmaya, daha da büyük bir itinayla okumaya ve millî şuurla mücehhez olmaya teşvik etmektedirler.

Otuzdan fazla kitaba, yüzlerce makaleye ve röportaja imza atan Oğuz Çetinoğlu Ağabey, son olarak misyonerlik hakkında; özellikle esas mefhumları, ortaya çıkışı, metotları, çeşitleri, eğitim başta olmak üzere her türlü faaliyetleri, akıl almaz ve iz’ana sığmaz oyunları ile alâkalı ‘**MİSYONERLİK**’ adı altında çok mühim bir kitap daha kaleme almıştır. Misyonerlerin 1928’de Bursa Amerikan Koleji’ndeki tanassur* hâdisesini ortaya çıkaran orta mektep ve liseli 12 genç kızımız, birçok Türk muallimin vurdumduymaz tavrına karşılık kendilerine ‘*Uyanık Yavrular*’ (UY) ismini vererek harekete geçmiş, misyonerlerin Türk târihine, İslâm inancına yönelik operasyonlarını topladıkları notlar ve hâtıra defterleri ile ortaya çıkarmışlardır. Onların Bursa’da dalgalandırdığı meşale Türk Ocaklı gençler sâyesinde

başta Tıbbiye olmak üzere üniversite öğrencileri, üniversite hocaları, aydınlar ve basın mensupları tarafından, bir hars buhranından korkan bir neslin uyanmasına, Türk münevverlerinin kendilerini sorgulamalarına sebep olmuştur.

Dr. AHMET UÇAR
Araştırmacı Yazar